

Källa: Värnpliktsnytt
Nätadress: <http://www.varnpliktsnytt.se/skrivut.php?id=3636>
Skribent: Karin Bülow Orrje
Datum: 2007-09-18

Ordet är deras vapen

Ett elitistiskt sällskap med hemlig identitet och skyhögt intellekt eller en pluton språkintresserade lumpare? Värnpliktsnytt har träffat tolkarna.

- Det här är nog den tuffaste utbildningen man kan genomföra intellektuellt. Det är ju enbart en elit som klarar den. I Sverige får man ju inte säga att man är bättre än någon annan men eleverna här är bättre än de flesta, säger Tolkskolans chef major Anders Torefalk.

Värnpliktiga Malin Hardenberg, en av kommande årets tolkar är märkbart spänd inför framtiden.

- Jag tycker om ryska men jag är inget geni. Om jag klarar det så är det för att jag kämpat som ett djur genom hela utbildningen. Det är inte så att jag ser framför mig ett år av glädje, snarare ett väldigt pressat år, säger Malin Hardenberg.

Veckoschemat ser i stort sett likadant ut under hela utbildningen. Tolkskolans har tre fyspass per vecka. De har åtta lektionstimmar per dag. Och på fredagar har de glosprov. Totalt är det 6 000 glosor som eleverna ska lyckas plugga in under sin utbildningstid.

- Om man har klarat ett år här på Tolkskolan så vet man vad man är kapabel till i framtiden, säger Malin Hardenberg.

För att tolkarna även skall lära sig att fungera i strid har de återkommande fältövningar. De har även en verklighetstrogen fångförhörsslutövning där allt de lärt sig prövas. Enligt Anders Torefalk, har tolkarnas roll som förhørsledare dock tonats ner efter kalla krigets slut för att ge plats åt rollen som samtalsledare:

- Förhørsledare är en ren inhämtningstjänst medan samtalsledare behövs för att kommunicera med lokalbefolkning på plats, säger han.

Årligen blir ett antal elever avskilda på grund av för dåligt studieresultat. Christoffer Norman är en av de elva värnpliktiga som i år klarat tolkutbildningen. Ur hans pluton avbröt fyra personer sin tjänstgöring. Det höga studietempot och det inrutade vardagsrutinerna är något som inte alla klarar av.

- Du måste avsäga dig ett normalt liv. Du måste bara vara inriktad på att plugga. Det måste man göra sig beredd på och bli bekväm med det faktumet. Skaffa dig rutiner som funkar och följ dem. Om man inte har självdisciplin så måste man skaffa sig det. Det är det viktigaste. Utöver det är det bara att "kötta på", säger Norman.

Efter muck ska han resa till Ryssland och jobba som vaktman för utrikesdepartementet.

Tjänsten tillsätts enbart av elever från Tolkskolan. Det är ett gammalt samarbete, från 60-talet, mellan skolan och UD, berättar Christoffer Norman.

- Tolkskolan har varit en oerhört nyttig upplevelse och det kommer att vara en bra merit, det är jag övertygad om. Det har kanske inte alltid varit så jävligt roligt men jag har lärt mig oerhört mycket om mig själv och om andra människor.

Christoffer Normans tips till framtida tolkar är dock att inte oroa sig för mycket över vad som komma skall.

- I början var jag var livrädd för att misslyckas. De flesta som kommer hit har aldrig råkat ut för något stort misslyckande. Efter ett tag kom jag fram till att rädslan bara hämmade mig. Antingen klarar man det eller så klarar man det inte. Så hade jag velat resonera från start.

Även skolans chef har tips för hur språkinläringen kan gå till:

- Att lära sig ett språk är egentligen väldigt enkelt. Man lär sig ett system som man kallar för grammatik, det är ett system över hur man systematiserar språkets uppbyggnad. Sen lär man sig ord, sen sätter man på rätt ändelser eller prefix på orden enligt de här grammatiska reglerna, svårare än så är det inte, säger Anders Torefalk.

Fakta

Tolk/förhørsledarutbildning

- FSS genomförs vid Ledningsregementet i Enköping
- Språkstudier sker vid TolKS i Uppsala.
- Inryck sker i juni varje år.
- Utbildningslängden är 450 dagar (ca 15 månader).
- Ca 120 sökande per år varav ca 20 antas.
- Utbildningen ger ca 30 högskolepoäng i språk och 5 poäng etik. Övriga kurser som ingår är till exempel förhørs- och samtalsteknik.
- Under kalla kriget var befattningen säkerhetsklassad. Då fick varken namn eller bild på tolkar publiceras. Än idag kan man inte begära ut en samlad lista över vilka som går eller har gått på Tolkskolan.

Fakta

Tolkskolan

- Grundades 1957 och firade 50-årsjubileum den 1 september.
- Tillhör Försvarmaktens underlättelse- och säkerhetscentrum (FM UndSäkC).
- Språk som lärs ut i dagsläget är ryska och arabiska. Persiska (farsi/dari) är planerad att starta höstterminen 2008 och man planerar även att införa turkiska och militärfranska.
- Tolkskolan har 13 anställda varav sju är språklärare.
- Skolans vapensköld visar korparna Hugin och Munin.
- Skolans valspråk är Verba Arma Nostra (Orden vårt vapen).
- Kända profiler som gått på skolan är bland andra: Svenska akademiens ständige sekreterare, Horace Engdahl och före detta finansministern, Erik Åsbrink.